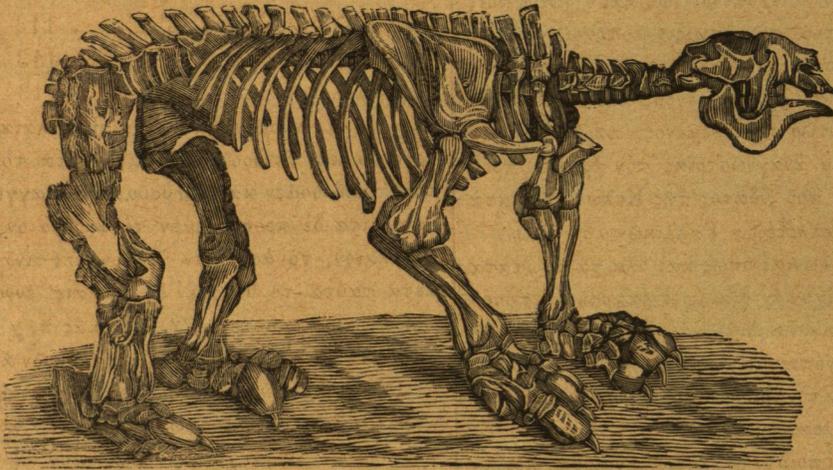

ἐμπεριέχει πάντοτε σημαντικὴν ποσότητα ὑδρατμῶν, ὀξυάνθρακος καὶ διαφόρων ἄλλων ἀέρων, οἵτινες κατὰ τὴν ψύξιν καὶ πῆξιν τῆς τετηκυίας πέτρας ἐκλύονται, καὶ προκαλοῦσιν ἐπὶ τοῦ καταρρέοντος ἀπὸ τῆς ὀρεινῆς καὶ πηγνομένου ρυακος μικρὰς ἐκρήξεις. Προσέτι καὶ ὁ **ἐκπαφλασμός** (prätzen) τοῦ ἀργύρου, ὅταν αὐτός πηγνυται, αἰτίαν ἔχει τὴν ἐκκυσιν ὀξυόρου, ἣν τὸ μέταλλον ἀπερρόφησεν ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαιρας, ὅταν διετέλει τετηγός. Ἀναλόγως κρίνοντες, δυνάμεθα τὰς ἐπὶ τοῦ ἡλίου παρατηρουμένας ἐξοχὰς νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἀέρας ἐκρηγνυμένους ἀπὸ τμητικῶν τῆς ἡλιακῆς μάζης, ἅτινα ψύχονται, ἀπωλεῖς ἕνεκεν θερμότητος.

ΤΟ ΜΕΓΑΘΗΡΙΟΝ

— ❦ —

Ἐκ τῶν προκτακλυσμαίων θηλαστικῶν, ἅτινα ἤδη ἐξέλιπον καὶ ὧν σήμερον ἀνορύσσομεν τὰ ὄστα τὸ **Μεγαθήριον** ἐκπλήσσει ἡμᾶς διὰ τὸ γιγάντειον αὐτοῦ ἀνάστημα καὶ τὸν καθόλου σχηματισμόν. Τὸ σκελετὸν τοῦ ζῴου τούτου ἀνεκαλύφθη τὸ πρῶτον ἐν Παραγουάη καὶ ἐν Bouenos-Ayres τῆς Ἀμερικῆς διαφυλάσσεται δὲ ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Μαδρίτης· τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ ἐξισοῦτο πρὸς τὸ τοῦ ρινόκερω, ἡ κεφαλὴ ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν βραδυπόδων οὔσα μᾶλλον προμήκης τῆς ἐκείνων, ἡ δὲ κάτω σιαγὼν ὀπλίζετο διὰ κολοσσιαίων

Σκελετὸν τοῦ μεγαθηρίου.

μυλοδόντων καταλληλοτάτων εἰς τὸ συντρίβειν τοὺς κλάδους, ἢ ἀνασπᾶν τὰς ρίζας δι' ὧν ἐτρέφετο. Τὰ κολοσσαῖα αὐτοῦ σκέλη, ἅτινα ὑπεβάσταζον τὸ βρῦν αὐτοῦ σῶμα ἦσαν τὰ μάλιστα διαβεβηκῆτα ἀπ' ἀλλήλων, οἱ πόδες αὐτοῦ ἔχοντες μῆκος ἐνὸς μέτρου ὀπλίζοντο διὰ φοβερῶν ὀνύχων, ἡ δὲ μακρὰ καὶ στερεὰ αὐτοῦ οὐρὰ ἐχορησίμευεν εἰς αὐτὸ ὡς ὑπέρεισμα. Οὕτω ἀδρομερῆ εἶχε τὴν κατασκευὴν καὶ βάρυν τὸν ὀπλισμόν ὥστε οὔτε νὰ τρέξῃ οὔτε νὰ πηδήσῃ

οὔτε ν' ἀναρριχηθῆ που ἠδύνατο· ἄλλως οὔτε ταχείας μετατοπίσεως εἶχεν ἀνάγκην ὡς τρεφόμενον ἐκ βιζῶν, ἀλλ' οὔτε εὐχερείας πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐχθρῶν· διότι καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦν ἀπρόσβλητον ἕνεκα τοῦ δέρματος ὡς ἐν θώρακι, καὶ δι' ἐνὸς κτυπήματος τοῦ ποδὸς ἢ τῆς οὔρας ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ τὸν αἰλουροπαρδὸν ἢ τὸν κροκόδειλον.

A. Δ. Β.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— ❦ —

Ἵδωρ τῆς Κολωνίας.

Τὸ ὕδωρ τῆς Κολωνίας ἐτιμάτο ἄλλοτε ὡς παγκόσμιος πανάκεια τῆς ὀποίας ἡ χρῆσις ἐξησφάλιζε μακρὸν καὶ ὑγιεινὸν βίον· ἤδη βεβαίως δὲν ἀποδίδεται τοιαύτη ἀξία εἰς τοῦτο, οὐχ' ἔττον ὁμως καὶ νῦν θεω-

ἔν σελ 22 ρύακα τὴν λάβαν τῶν ἡφαιστειῶν ἀρχαίων· διότι οἱ μὲν νῦν γεωλόγοι λάβαν καλοῦσι τὸ πρᾶγμα, τὴν ὕλην, οἱ δὲ ἀρχαῖοι γεωγράφοι ἐκάλουν ρύακα τὸ φαινόμενον (bravo!), τὸν ἐκ τῆς τετηκυίας δηλαδὴ (διὰ τὸ ἔχει τακερὰς) ἐκείνης ὕλης ἀπὸ τοῦ κρατήρος κατερχόμενον χεῖμαρρον (καὶ αὐτὸς εἶνε φαινόμενον;), ἔθεν καὶ συνήθως ἔλεγον δ' φλογώδης ρύαε κτλ.» (Παρθλ. ἐκθεσιν διδακτικῶν βιβλίων 1888 τῆς δευτέρας ἐπιτροπείας σελ. 134 δευτέρα στήλη). Καὶ πόσοι ἄλλοι ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι ἀδάμαντες!!

καὶ βάρει· χρώματι μὲν, ὅτι μέλαινα ἐκ τοῦ ρύακος τοῦ ἐν Σικελίᾳ (Θεόφρ. περὶ λίθων 22 σελ. 691). «Υστερον δὲ τῆς Αἴτνης, ἐν πλείοσι τόποις ἀναφυσήματα πρὸς ἀνίεσις καὶ πολλοῦ κατὰ τὴν χώραν ρύακος ἐκχυθέντος» Διοδ. Σικ. V. 6. καὶ ἀλλαχοῦ XIV. 69 ὁ αὐτὸς λέγει. «Προσφάτως δὲ πρὸς ἐκραγέντος ἐκ τῆς Αἴτνης μέχρι τῆς θαλάττης, οὐκέτι δυνατὸν ἦν τὴν πελὴν στρατιὸν συμπαράγειν παραπλευσασαῖς ταῖς ναυσίν· ἐσθαρμένον γὰρ τῶν παρὰ τὴν θάλατταν τόπων ὑπὸ τοῦ καλομένου ρύακος». Τέλος καὶ ὁ πατήρ τῆς ἐπιστημονικῆς γεωγραφίας Στρόβων λέγει τὰ ἑξῆς: «Ὁ δὲ ρύαε εἰς πῆξιν μεταβάλλων ἀπολιθοῖ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐφ' ἱκανὸν βάθος, ὥστε λατομίας εἶνε χρεῖαν τοῖς ἀνακαλύψαι βουλομένοις τὴν ἐξ ἀρχῆς ἐπιφάνειαν» (Βιβλ. VI. Κεφ. II. σελ. 223 ἐκδ. Müller).... Καὶ ὁμως μωρός τις, τὰ πάντα ἐπιστάμενος, ἐτόλμησε νὰ κακίσῃ καὶ τὸν βρον τοῦτον εἰπών. «Κακῶς ὁ συγγραφεὺς λέγει ἐνταῦθα τε καὶ πάλιν κατωτέρω